

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 korona, fél évre 3 korona, negyed évre 1.50 korona, egyes szám ára 10 fillér.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatálhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. szám.

Nyitlár sora 40 fillér.

Hirdetések nagyság szerint jutnyos árban számíthatnak meg.

Az élelmiszerellátás.

E hasábkon hetek óta hangoztatjuk, hogy az ország lakosságának élelmiszerellátásában valahogy szigorubb állaspontot kellene a hatóságoknak elfoglalniok, mert az a helyzet, ami ma van, lehetetlenség. A szegényebb néposztály egyáltalában nem jut semmiféle etelhez és élelmiszerhez, a középosztály minden jövedelmét kénytelen az etkezésre fordítani, csak a gazdagok és a meggazdagodottak vehetnek drágán és különös protekcióval mindent, amire szükségük van. A készletek is elegendők az ország élelmiszerre, ezt a tudósok és hozzáértők megállapították és dacára a készletek elegendő voltak, mindig kínlódnunk kell, ha valami élelmiszer akarnak szerezni.

Az élelmiszer helyesebb elosztása és a fogyasztás olynemű korlátozása, amely a szegényebb néposztályt ne sújtsa jobban, mint ahogy a háború legszigorubb érdeke megkívánja, ellenben a gazdagoknak tegye lehetetlenné a jogszerűen felülvaló költsékezést. Ezek azok a szempontok, amelyeknek figyelembevételét hetek óta kértük és amelyeknek ugylátszik meg van az eredményük.

A kormány legújabb rendelete, amely korlátozza a huszfogyasztást, a két husztalan és egy zsirtalan nappal, már arra tendál, hogy a meglevő huskészletek felhasználását bizonyos általános tilalmakkal célszerűbben tegye lehetővé és elossa. Reméljük, hogy ez meg is fog történni.

Egyetlen hangnak nem szabad ez ellen felszólalni. A husztalan napok eddig is megvoltak, és hogy ezután szigorubbak lesznek, az csak azt jelenti, hogy most lesznek tulajdonképen husztalanok. Nincs semmi okunk arra, hogy akkor, amikor Németországban és Ausztriában, de ugyanez a rendszer, mi zugolódjunk. Tudjuk,

hogy háború van és ezért a háborúért és a háboruban, hadban állókért, meg a végleges győzelemért minden áldozatra keszeknek kell lennünk.

Mi, akik itthon vagyunk, eddig még alig éreztük a háborút, csak az utóbbi időben kezdett romlani a közéletünk ügye. De ez a romlás nem úgy történt, hogy mindenki egyaránt érezte volna. A kormány rendelete most már azt célozza, hogy a meglevő hus és zsir készletek, amely az ország élelmiszerének fedezésére — mint fentebb említettük — kétségen kívül elegendők — valóban egyenletesen osztassanak el. Ha ez megtörtént, egyben megtörtént mindaz, amit a kormány a saját hatáskörében tényleg elérhet.

Egy megjegyzésünk azonban volna ehhez az új rendelkezéshez és az összes többi közéleti rendelkezéshez. Minden rendelet csak úgy ér valamit, ha be is tartják. Sajnos, mi még nem állunk azon a kultúrmagaslapon, ahol például Németország népe, hogy minden rendelet mar csak azért is meg lesz tartva, mert rendelet. Mi még ott tartunk, hogy virtus adót nem fizetni és rendeleteket kijátszani. Eppen ezért a mi népünket még rá kell szorítani a rendelkezések betartására. És pedig rá kell szorítani erős büntető szankciókkal. Ellenőrizni kell azt, hogy a rendelkezést megtartják-e vagy sem és szigoruan büntetni kell azokat, akik a rendelkezést bármilyen formában ki akarják játszani. Csak ez a büntető szankció és ez a szoros ellenőrzés tudja lehetővé tenni, hogy a különben nagyon üdvös, értékes és az ország szempontjából rendkívül hasznos közéleti rendelkezést betartsák.

Addig, míg ilyen szigoru büntetősankciót minden egyes intézkedés nem kap, addig mit sem ér az egész rendelkezés és semmi esetre sem tudja elérni a célját, a meglevő készletek igazságos elosztását és helyes felhasználását.

Megkezdődött a rekvirálás.

A vármegye egész területén a rekvirálás nehéz és nagy körültekintést igénylő munkáját holnap kezdik meg és három hét alatt fejezik be. Az alispáni rendelet csak azt az időt jelöli ki, amelynek keretében a rekvirálás elvégezendő, az egyes községekre és városokra a rekvirálási idő pontos kitűzését a foszoligabirákra és polgármesterekre bizza és az alispán meghatalmazása alapján kinevezett közigazgatási megbízottak, részben pedig a Haditermeny megbízottai végzik, akiknek a rekvirálást legkesőbb október 22-re be kell fejezniök.

A rekvirálásnál a termelőknél talált összes készletből gabonanemenként meg kell állapítani, mennyi a házi és mezőgazdasági szükséglet, mennyi az eladott, de meg ad nem adott mennyiség és mennyi az atveendő felesleg.

Tizenöt évesnél idősebb mezőgazdasággal foglalkozók számára személyenként és havonként 18 kilogramm gabonát, ennél fiatalabbak és más a háztartásban természetben ellátottak számára 14 kilogramm gabonát tarthatnak vissza fejenként és hónaponként számítva.

A gazdasági szükséglet megállapításánál a cselédek konvencióik, az időleges munkások munkabére, az aratórész, cséplőrész, vetőmag szükséglet, az állatállomány szükséglete állapítandó meg.

Méneknek naponként öt kg. zab.

Lovaknak egész évre 500 kiló zab.

Növendék szarvasmarháknak (üsző és bikaborju) egy es fel éves korig egész éven át naponként 1 kg. zab.

Hagó bikanak naponként 3 kilogramm zab.

Teheneknek tehenészetekben naponként 10 kg. dara.

Malacoknak és súldóknak 1 éves korig naponként 1 kg. dara.

Penyeszkocáknak naponként 0.75 kg. dara.

Tárca.

Tanév elején!

(A „Köszeg és Vidéke” részére megírt emlékezés.)

Ilyenkor tanév elején akaratlanul is a letűnt deák évek emlékei jutnak fel emlékezetemben.

Deák évek! Életem legszebb, legboldogabb kora. Hej pedig annak idején csacska esszel „boldogtalannak” éreztem magam s éppen nem a legszebbnek találtam! Ezen korú előítételemet az idő alaposan megváltoztatta. — Valljuk be őszintén az igazat, semmi okom nem lett volna a panaszsra, mert a beképzelt boldogtalanságnak az oka én voltam. Most, hogy életem útján csaknem két évtized távolsága van mögöttem, beismerem, hogy tévedtem! Minél inkább távolodom gyermek-ifjúkorom szép világától, annál kedvesebbnek tünik fel nekem az emlékezésben, annál szívesebben gondolok a gondtalan, vig deák-évekre, amelyek egy időre foledtetik velem az étellel járó szenvedéseket és csalódásokat... A deák-évek tarka képei szállnak lelkemre, mikor fáradtan menekülni óhajtok a csapkodó, ostorozó élet-árból! Megnyugvás, beke fogad — az emlékezés országában. Milyen más világ ez... Szinte elszerűl a lelkem, amint a képzelet szelíd szárnyára veszi; félíg ébren, félíg álomban merülve álmodik! De ragyogó, de édes álom ez! — Ne muljon el ez az álom, ne muljon el soha!... Egy új világ, tele szeretettel és boldogsággal! Szorongó érzés fogja el lelkemet, amikor a rideg, kinzó valóra ébredök! Amikor látom, hogy minden, de minden szomorú borulatlán van körülöttem s hogy boldogságom már csak a múltamban találok!...

A nehéz évek nem mosták el deákkorom kedves emlékeit. Nem — mintha napsugár ragyogná be,

fényesen tünnek fel szépen, sorban, lelki szemeim előtt: — „Boldog idők szép emléke képen...”

Oh, ha még egyszer visszatérne! —

Hol van az az idő!

Azt hiszem igen kevesen vannak, akik örömet ne emlékezniének vissza a deákévek derűs-borus napjaira; akik ne gyönyörködniének a deákévek eleven, színes és tarka képein, amelyet legtöbbször a véletlen varázsol elénk! Igen szörványos, ritka jelenség! Ki az közülünk, aki most érett ésszel be nem ismerne egykori tévedését, hibáját, deákori vétkét és esnyet — és meg ne bocsájtana az „ellenünk vétkező” rettegést, sokat szidalmazott professzoroknak, akik már nekünk úgy sem árthatnak?! Mert ne feledjük, az iskolai tragédiáknak nem csak a tanárok az okai. Tapasztalatlán mondhatom, hogy — legtöbbször esetben a deák, a nebuló a hibás!

Igen, mert lehetetlennek találom azt, hogy valaki erős akaráttal, szorgalommal és kitartással — bár kevesebb tehetséggel — kielégítő eredményt el ne érhesse! Ellenkező esetben hanyagság, akaratosság (önfejűség), beképzelttség, no meg gyenge szellemi felfogás, az arravalóság fogyatékosága esete állhat fenn. Csakis ezekben kell keresnünk a bukott, üldözött deák boldogulásának ered nénytelenségét, ezek az akadályok, pályájának kerékkötői. De hagyjuk ezt!

Térjünk vissza a deákkorba, az emlékezés országába! Keressük fel a letűnt boldog kor kedves emlékeit! — Valamikor régen láttam, élveztem öket, de édes emléke most is a lelkemben él. Hol van az az idő? még akkor vidám, pajkos deák, gyerek voltam!

... Ilyenkor tanév elején újból megnyílnak az intézet kapui, az elhagyott iskolák újból benépesülnek a vakációból visszatérő, tanulni vágyó ifjaktól. Felesendül a kis harang — ünnepélyesen — mintha csak mondaná: „gye—re de—ák isko—lába!” Ugy

érzem magam, mintha deák volnék. Csodálatos érzés száll a szívembe! Visszafelé megyek az életem megjárt útján. Gyakran megállok egy-egy emlékével a múltnak. Megállok és eltűnök! Eszembe jut sok-sok édes emlék, mely messziről felém mosolyog. Aztán tovább megyek, — nem előre, hanem hátrafelé: a múltamba, ahol voltam, amerre jártam...

Előtte áll az a régi épület, amelybe egykor én is jártam. A mai gimnázisták közül kevesen és csak haloványan emlékeznek arra a zöldre festett, egyemeletes görbe épületre, amely a bencés rendház mögött állott. Ez az érdekes, régi díszes homlokzatu, erkélyes épület volt az egykori alginimázium! Mi voltunk az utolsók, az utolsó növendékei az év-szazados, hírneves intézetnek, amelyből a mai főgimnázium sarjadt. És mi voltunk az elsők, az első feeskék a főginimáziumban! — Azután örökre bezárult az alginimázium kis barnára festett kapuja, kihaltak a hosszú hüvos folyosók, nepteienek lettek a bolhives tantermek, ahol annyit drukoltunk, elnemult a kis harang, nem hívogt már többé senkit, „hattyudalát” is elzokogta — és a vén iskolára rá olvasták a halálos ítéletet. Az első esákmányütéssel bekövetkezett a szomorú fiatalé.

Csakhamar felépült a szép főginimázium, amely a néhai hercegkert közepén áll és méltó éke a városnak. Mi az alginimázium utolsó és a főginimázium első növendékei is rég leraztak az iskolai prát és szerteszedtünk a széltörzsa minden irányában! Most pedig a nemzeti küzdelem, az első hatalmas harcában veszünk részt. Új idők — új emberek!

„Hol vagytok ti régi játszótársak?”

Közületek csak egyet is lassak!...

Hát a régi társak most lettek?... Ezyről egyről már csak a fejta beszél. Jozjetek elő: „éljük át a múltnak jelenését!” En értom a ti nyelveteket, a ti dalotokat, szeretem játékaitokat, mókaitokat. Oh

Városi ügyek.

Hirdetmény.

4258 916

A m. kir. miniszterintézmény 3101/1916 M. E. sz. rendeletét alábbiakban teszem közzé:

Szarvasmarhát, sertést, juhot, ugyszintén kecskét — korra tekintet nélkül — a hét két nappján és pedig kedden és esütörtökön — kenyszervágot vagy kenyészerszurást kivéve — vágni vagy leszurni tilos.

A hét két nappján és pedig szerdán és pénteken tilos húst akár nyers, akár feldolgozott (lőtt, sült, füstölt, sózott stb.) állapotban forgalomba hozni.

Ugyanezek a napok tilos ételeknek kiszolgáltatására szolgáló üzletekben és üzemekben (fogadók, vendéglők, egyélti jellegű és más étkező helyek stb.) hús felhasználásával készülő ételeket előállítani vagy kiszolgáltatni.

Hus a jelen rendelet értelmében a marhának, borjunak, sertésnek, juhának, kecskének, lónak, házinylunak, szárnyasnak és vadnak emberi táplálkozásra felhasználható minden része, kivéve a gyors romlásnak kitett belső zsiger-részeket. Husnak tekintendő az említett husneműkből előállított huskonzerv és hentesáru is.

A hetnek többi napjain az üzletek és üzemek egy étkezésre egy személynek legfeljebb egy husélt szolgáltatniak ki.

Mindennemű hal — ezen szakasz szempontjából — husétnak számít.

Nem számít husétnak az olyan ételnemű, amely egy személyre számított adagban összesen legfeljebb 50 gramm hus vagy husneműt tartalmaz.

Heti napokon az előbb említett üzleteknek és üzemeknek tilos olyan ételeket előállítani vagy szolgáltatni, amelyeknek előállításához zsír (sertészsír, vaj, növényzsír, növényi olaj vagy emberi élvezetre alkalmas bármely más zsiradék vagy olaj) felhasználása szükséges.

Aki a jelen rendelet vagy a hatóságnak a jelen rendelet alapján kibocsátott rendelkezését megszegi, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el s két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzüntetéssel büntendő.

A tilalom ellenére vagott (leszurtt) állat tekintetében a kihágási eljárás során a törvény értelmében elközbasmak van helye.

E kihágások miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak hatáskörébe tartozik.

Ez a rendelet 1916. évi szeptember hó 25. napján lép életbe.

A jelen rendelet életbeléptetésével a husfogyasztás korlátozásáról 1916. évi július hó 3. napján 2397/1915. M. E. sz. a kiadott rendelet hatályát veszti.

Köszeg, 1916. szeptember 25-en.

Jambriks Lajos, polgármester.

Helyi hírek.

A vasutas árvaházat múlt vasárnap meglátogatta a központi árvahazai bizottság az árvafelvételek és egyébe az intézetet illető ügyek elintézésének tárgyalására. Itt voltak Lorber József ügyv. igazgató, Baran Rezső főszervező, dr. Urbamoszky Arisztid titkár, dr. Magyar és dr. Pichler választmányi tagok.

Athelyezett orvos. A katonai tartalékházban eddig működött orosz orvos helyébe a csóti foglyatáborból idehírdeltetett Dr. Glück Albert főorvos.

Kitüntetés. Schiefer Ferenc, Schiefer József nyug. rendőr őrmester fia, ki a cs. és kir. 62. Hindenburg-ezredben mint hadnagy szolgál, az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásért Ofelsége által a Signum laudis kitüntetésben részesült.

Uj kanonokok. Ofelsége a kultuszminiszter előterjesztésre Rathner Mihály szentszéki tanácsos, pinkafői plébános és Palinkas Géza szentszéki tanácsos, kemenesfaljai kerületi esperes tanfelügyelő, alsósági plébános, a vasvár szombathelyi székeskaptalan

ne hagyj el soha azt a templomot, amelyben édes, jó anyád mellett kezeidet, imára kulesolva szent énekeket zengtel; és azt az iskolát, ahová naponként oly vígan siettel; ne hagyj el e szent és kedves helyeket, mert a nagyvilág zavarában te is eltévedsz és soha vissza nem nyered nyugalmadat. Hidd el, nagy élvezetet fog az neked szerezni, ha egykoron te is abba az iskolába küldheted gyermekeidet, ahová te jártál; s ha ugyanabba a templomba vezetheted őket, amelybe szeretted anyád téged is vezetett; s nem lehet nagyobb örömed, mintha gyermekeidet ugyanazon a helyen látod játszani ahol te is játszottál mint gyermek. — Egykor, majd ha tul az iskola határára, az élet beláthatatlan mezőin bolyongtok, jóleső érzéssel gondoltok vissza arra a néhány évre, amelyet a deákországban a szülői ház és iskola szárnya alatt töltöttek el!

„S évek multán már nem maradj más
Mint a két orokkó zöld oáz:
A régi, kopott, szürke templom
S a (nálfedett) szülői ház:
Oh hányszor téved oda lelkünk,
S magunk se tudjuk, hogy lehet:
Sztivunkbe lopja egy-egy illat,
Egy szó, egy puszta lehellet...”

(Feleki Sándor)

Schultz Imre.

Hízó sertéseknek az egész hizási időszakra darabonként 500 kg. árpa, vagy 200 kg. árpa és 300 kg. kukorica.

A rekvirálás előtt a megbizottak megkapják a közellátandók bejelentéseit, továbbá a vásárlási igazolványokról, őrlési tanusítványokról vezetett jegyzékeket úgy, hogy abból a rekvirálás alkalmából rögtön ellenőrzést is gyakorolnak.

A terítést, ha a készlet a termelőnél vétetik át, a bizományosnak az átadáskor, különben a készletnek a kijelölt raktárba, vagy az állomásra történt szállításakor kell kifizetni.

A lerekvirált gabonafelesleget lehetőleg mindig azonnal át kell a bizományosnak venni. Ha nem veszi át, megállapított őrzési díj fizetendő.

A termelő az átvetett gabonáért a megszabott maximális arat kapja, amelyben befoglaltnak a legközelebbi vasúti állomáshoz vagy raktárba való fuvarozási költségek is.

Maximális árak: Buzaert q-ként 41-50 K, rozsért és ketszeresért q-ként 34 K, árpaert q-ként 42 K és zabert metermázsként 40 K.

A gabona hektoliterje sulyának a megállapításánál csak a teljes kilogrammok számítnak, tizedes törték nem. Szóval, például, ha a buza hektoliterjének sulya 76 6 kg., az 76 kilónak veendő.

A megállapított árak csak akkor érvényesek, ha a buza 2%-nál, azaz 100 kg-ként 2 kg.-nál több idegen keveréket nem tartalmaz. Ha a buza 2%-nál több idegen keveréket tartalmaz, akkor a keveréknek minden megkezdett 1—1 százaléktöbblete után a maximális árból 100 kg.-ként 15 fillért le kell vonni. Szóval, ha 2%-nál több, de legfeljebb 3%, az 100 kg.-ként 2 kg.-nál több, de legfeljebb 3 kg. idegen keverék van benne, akkor 1-szer 15 fillérrel lesz kisebb az ára; ha 3%-nál több, de legfeljebb 4%, az 100 kg.-ként 3 kg.-nál több, de legfeljebb 4 kg. az idegen keverék benne, akkor 2-szer 15, tehát 30 fillérrel csökken az ára; 4—5%-nál 3-szor 15 fillérrel, tehát 45 fillérrel lesz kisebb az ára és így tovább.

A rozs ára is változik sulyminőség szerint. Nevezetesen, ha a rozs hektoliterjének sulya 71 kilogrammnál nagyobb vagy kisebb, akkor az ára annyiszor 15 fillérrel lesz nagyobb vagy kisebb, mint ahány teljes kilóval nehezebb vagy könnyebb hektoliterje. Az ár azonban legfeljebb 45 fillérrel lehet nagyobb vagy kisebb. A 72 kilós rozs ára 15 fillérrel, a 73 kilósé 30 fillérrel, a 74 és a több kilós rozs ára 45 fillérrel nagyobb, mint a megállapított maximális ár. Viszont a 70 kilós rozs ára 15 fillérrel, a 69 kilósé 30 fillérrel és a 68 kilósé 45 fillérrel kisebb mint, mint a megállapított maximális ár. A 2 százaléknál több keverékre vonatkozólag a buza megállapított levonások a rozsra is irányadók.

A kétszeres maximális ára az idei termésnél teljesen azonos a rozs maximális árával.

Amennyiben az árpa hektoliterjének sulya — 2%-nál nem több idegen keverék mellett — 64 kilogrammnál kisebb, a fizetendő ár a hektoliter sulykülönbsözetnek minden teljes kilogrammjá után 60 kilogrammig bezarólag 20 fillérrel, esztul minden további kilogrammnál 50 fillérrel csökken.

ha mégegyszer ott játszhatnám veletek! Csak egyszer járhatnám veletek a zöld erdő, a béreket, a Gyöngyös partját! Szálló dal, szálló ének, mért hangzóttatok el! Vig, gondtalan, játszi évek, mért tavoztatok el? Miért, miért? Szálljatok előttem boldogságom tarka képei! Elhagytál, elfeledtetél, meg sem ismersz talán — boldogságom: kedves deák-korom? En nem feledtelek! Nem, nem! Lehnnyom szemem és lelki szememmel nezek s elsözört lélek-zettel sohagtok fel: „emlékszem, emlékszem!”...

Szeptember a deákók hónapja! Ujból meg-elevenedik a kihalt város a Gyöngyös, Pinka, Perint mellől visszatérő ifjúságtól. Nyuzsog az élet. Vig zaj veri fel az uteak esendjét; az iskolák, boltok ajtáiban, valóságos népvándorlás. Megnyílnak az iskolák kapui, a szentegyházak komor ivei alatt ártatlanok ajkáról fehangzik a „Veni Sancte”... És mi vén deákók irigy szemmel, aggodalmas szeretettel kísérjük az iskolába az új generációt! Sok sok gondolat vibrál agyunkban, de meg több érzélem zümmög abban a kis kasban, amelyet úgy neveznek, hogy szív — ilyenkor tanév elején!

Még csak volna néhány szavam hozzátok Kőszeg ifjusága! Szeretettel kereslek fel benneteket hazám reménye, kedves ifju barátaim!

A breton költő, Brizeux szívűből fakadó szavaival zárom be megemlékezésemet! „Ne hagyj el soha a szülői házat amelyben gyermekjátékaidat játszottad,

tiszteletbeli kanonokjává kinevezte. Mindkét új kanonok városunkban is működött. Előbbi mint árvahazi praefektus 1886/87-ben — utóbbi mint segédlelkész 1883-ban. Mindkettőt városunkból is számosan üdvözölték.

Hosi halál. Részvétellel vettük a következő gyászjelentést: Szakonyi István, Vasvármegye 16 fősolgabirája és neje Danka Mária s gyermekeik Sarolta, István, Ilona, továbbá Szakonyi Lajos százados a cs. és kir. 8. számú huszárezredben és Szakonyi Hermin szomorú szívvel jelentik, hogy szövetett testvérük, sógora, nagybátyjuk és unokaöccse N. Szakonyi Miklós százados a cs. és kir. 13. sz. huszárezredben, a III. oszt. katonai érdemkereszt, a Signum laudis tulajdonosa és a II. oszt. Vaskereszt lovagja folyó évi augusztus 31-én délelben 12 órakor a Svinuhy csatában hősi halálát lelta. A megboldogultnak földi maradványa f. év szeptember 1-én a Wladimir-Wolhinski katonai temetőben örök nyugalomra helyeztetett. Köszeg, 1916. szeptember hó 25-én. Hazájáért rettentetlen bátorsággal küzdött, legyen neki könnyű az idegen föld!

Hosi halál. Nagy gyász érte Szova Ferenc polgártársunkat. Hasonnevu legidősebb fia, amint vártuzér a Doberdón lábán súlyosan megsérülvén, Komáromban operáltak és midőn annyira javult, hogy hazahozathatták, az aggodó szülők az itteni vasutas kórházba helyeztették üdülésre. Itt állapota oly hirtelen roszra fordult, hogy a szombathelyi kórházba kellett átszállítani, hol tegnap délelőtt ki-szenvedett. Tetemét a család ide szállítottja. Hősi halála őszinte részvétet keltett a város minden retegében. Emlékét, mint a világháború egyik kőszegi áldozatát, a város története fogja megorokítani.

Kitüntetés. Gángli János, a helybeli kiegészítő-parancsnokságnál működő honvédtörzsőrmentest O felsége megerdemelt magas kitüntetésben részesítette hosszú szolgálati ideje alatt kifejtett buzgóságáért. A koronás ezüst érdemkeresztet adományozta neki.

Kitüntetés. Kappel Samu szakaszvezető, a háboru eleje óta hadban álló polgártársunk, már ismételtén kitüntette magát. Megkapta a bronz- és ezüst vitézségi érmet, legutóbb őrmesterre léptették elő, bátorsággal végrehajtott szolgálatáért pedig a nagy vitézségi érem elnyerésére terjesztette fel parancsnoksága. Jól esik a sok szomorú hír között ezt az orvendeteset kozzé tenni.

Megsebesült a wolhyniai harctéren Pál József egyéves onk. szakaszvezető, Pollak Sandor helybeli kereskedő fia, ki szinten a hadbavonult érettségít tett főgimnaziumi ifjak egyike. A lublini katonai kórházban ápolják és mint szülemek írja, olyan szépen gyógyul sebe, hogy nemsokára ismét harc-képes lesz.

Kovács Pistát, a városi főorvosnak az olasz fronton súlyosan megsebesult fiát, a zagrabi kórházból átszállították a szombathelyibe, hol néhány hét alatt teljes felgyógyulását biztosan várják. Hatalmas srappellovés érte hasát, melyet ha patrontaskája fel nem tart, életébe került volna. A löveg a lüskát szelhasítva oldalt csuszott és combján idézett elő súlyos zuzódást és izomszakadást.

Hosi halálnak a híret küldte meg Pajor Ferencről a tabori lelkes és képviselt, mint szomorúságot okozott szüleinek és ismerőseinek a 21 éves, mult évben a 83 asokhoz bevonult ifju cseste, — de másnap orombur váltotta fel a gyászosat, megírta a tévedést. Egy Maráczy nevu katoná esett el és ennek a zsebeben találták meg Pajor Ferencnek, a szolgabiro-sági huszar fiaanak névtartó hüvelyet. Ezt megerősítette egy pénteken Pajor Ferencről érkezett sajátkezu levél is.

Hosi halalt halt az orosz fronton 1916. évi szeptember 10 én Zwyzin mellett Kuntner József 1878. évbeli tartalékos. A hatóság Wienben tartozkodo feleségét ertesítette a szomorú esetről.

A cs. és kir. barakkház már megkezdte működését. Az első beteget a vadaszszóltóljól kapta. Verhasra gyanus 6 katonát. Hareteri sebesultek a jovó héten érkeznek. A kórház orvosai dr. Poratka Leo és dr. Dorosz Antal, gyógyszerészei: Amiovits Janos és Zimmering Ábrahám, gazdasági tisztjei: Novák Kálmán főhadnagy és Bohm Róbert hadnagy, lelkésze Kiss Lajos tabori lelkész. Az ápolást het voroskeresztés nővér végzi.

Városi közgyűlés lesz jovó esütörtökön. Mivel már három hónapja nem volt, sok közgyűlésileg el-intézendő tárgy kerül napirendre, melyek közül a legfontosabbak: a főtéri emeletes saroképület el-árverezésének az eredménye, — dr. Waisbecker Antal és neje 2000 koronás osztondij-alapítványának kezelesoevétele, — Mernyei Mihály köszegfalvi tanító nyugdíjazása és helyettesítése, — a bor- és husfogyasztási adószedés bérbevétele, — a jovó évi legtöbb adótfizetők névjegyzékének az összeírása, — a háromszögesei munkálatok számadása és a város-szabályozashoz szükséges térképszerezés megrendelése. — a tífuszbarak költségek állami megterítése, — az árvízkarok fedezésére 50.000 korona folyóntel meg-szavazása stb.

A Szent Janos hid helyreállítási munkálatai most serényebben folynak. A munkaerő megszaporodott, az időjárás is kedvező és ami a fő, a sok időt igyúylő alapozási munkálatokon végre átestek és most már ott vannak, hogy a balparti támaszpillér betonfala már a hidat éri és így jovo hétre várható a földle-tömési és utstetett helyreállító munka befojezése. Persze, azért a főmunkálatokon kívül még sok más ott a teendő. Partmegerősítés, vízszabályozás, hidvédő duzasztók létesítése, a középpillérek kijavitása stb.

Aligha tudnak ez évben mindennel elkészülni. A hidrepedéseket illetőleg megjött a hidrepedés véleménye és a kijavítási munkát irányító leírása. Ez annyiban megnyugtató, hogy a kijavítás könnyen végezhető és az új teherpróbát csak jó eredményt várhatunk, de azért mégis csak tödözött föltozott hird lézen és ha összeadjuk hogy mennyit költöttünk a hidra, kérdés, nem lett-e volna jobb a régi hidat meghagyni és csupán a korhadtt korlátokat pótolni. Mert hiába, még a legelősebb szabómester sem tud frakból magyar nadrágot csinálni.

Az október 2-iki bevonulások elhalasztották. A honvédelmi miniszter az őszi vetési munkálatokra való tekintettel az október 2-ikára tényleges fegyveres szolgálatra behívott 1866-1871. év folyambeli népfelkeltésre kötelezett és a legutóbbi pótsorozáson alkalmasnak talált népfelkelők bevonulását bizonytalan időre elhalasztotta. A honvédelmi miniszter azonban figyelmezteti az érdekelteket, hogy az esetleges bevonulásra mindenkor készen kell állniuk.

Az első fecske. A vasutas árvaház első fecskéje repült ki a meleg fészekből, hogy az élet küzdelmeiben önállóan vegye ki részét és hűlával gondoljon vissza azokra, akik szárnyait a repülésre megerősítették. Egy leányárva jutott elsőnek e sorsra. Gaj Franciskát, aki a helybeli árvaház gondossága mellett a helybeli állomáson gyakornokoskodott, a kassa-oderbergi vasút kezelőnövé nevezte ki. Amilyen szeretettel támogattuk a vasutas árvaház létrejöttét, olyannyira örvendünk nevelésének első gyümölcsére. Remélhetőleg majd ott látjuk a kis Franciskát a terem vagy folyosó képgyűjteményében, a szárnyas kerékkel díszített hivatalos uniformisban, példát adó emlékeztetőül a többi kis vasutas árvának: mindannyian az első fecske szép példáját követő jövendő vitézei a szárnyaskereknek.

Arvafelvételek a vasutas árvaházban. A vasutas árvák felvétele ügyében a Szövetség központi vezetősége három ízben tartott ülést és pedig f. évi július hó 27-én a végrehajtó albizottság előkészítette a beérkezett pályázati kérvényeket az árvaházi nagybizottság ülésére. A folyó 1916 17-iki tanévre 20 helyre hirdetett pályázatot. Az árvaházi bizottság f. évi augusztus hó 4-én tartott ülésében a végrehajtó albizottság javaslatát a titkár előterjesztésére elfogadta és 12 fiú- és 8 leányárvt vett fel. A pályázatra 70 kérvény érkezett be, amelyben 18 teljes árva és 15 félárva kérte a felvételét, akik közül az árvaházi szabályzatban előírt kellékeknek megfelelő 11 teljes árva és a 9 legszorultabb helyzetben levő félárva vétetett fel. Egy teljesen árva utóbb a felvételt nem fogadta el, kettő pedig — minthogy okmányok hiányában csak feltételesen vétettek fel, utóbb pedig kiderült, hogy 12-ik életévüket már betöltötték — az árvaházi szabályzat értelmében nem voltak felvehetőek és a végrehajtó albizottság f. évi augusztus hó 27-én tartott ülésében a megüresedett helyeket a bizottságtól kapott felhatalmazás alapján betöltötte, minden tekintetben ügyelve arra, hogy a legszegényebb és a leginkább arra szorultak jussanak be a vasutas árvaházba.

Az erdélyi önkéntes menekültekből városunknak is több család jutott. Összesen mintegy 40 személy helyezkedett el nálunk — köztük olyanok is, kikmár más városban találtak menedéket, de a köztük folyt levelezés nyomán összehasonlítva a viszonyokat arra jöttek rá, hogy nálunk még mindig sokkal jobb, mint igen sok más helyen. Csak valami túlnagy reklámot ne csapjanak az ide menekültek, mert különben ugy járnak mint az a bizonyos német-országi kis egyetemi város koresmárosa, kinek pangó üzletét az egyetemi bursok fellendíteni elhatározták és állandó szomjúságuk gyakori csillapításával teljes ez eredménnyel is járt s mert mindig friss és jó volt az ital, annyira dicsérték vendéglőjüket, hogy végre az egyetemi tanárok is elhatározták állandó látogatását, akik miatt azonban a bursok maradtak el s mert ezek után megesappant a forgalom, az ital sem volt olyan jó, a tanárok is elmaradtak és újra pangott az üzlet. Talán ez a hasonlat is számít, mint valamennyi, de olyan nehéz viszonyok között élünk, hogy még sem lehet tanácsos a nagyon kicsiny tálhoz tulsok vendéget hívni. A vendég-szeretetet is csak addig az, amíg a vendég jól lakik és jólakhatik.

Körrendelet a só tárgyában. A kormány körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben utasítja az alispánt, hogy maximalíra a só árát és a hatóság a só elrejtésének meggátolása végett a legszigorubb ellenőrzést gyakorolja. A körrendelet felhívja az alispánt, hogy mindazokat, akik a sót elrejtik, maximalis áron felül, vagy pedig csak az esetben bocsátják forgalomba, ha más árut is vásárol a vevő, a legszigorubb büntetéssel sújtsa. Nálunk is fordultak elő ilyen esetek. Most már remélhetőleg rend lesz.

A városi orosz fogoly munkások ellátása miatt annak idején sokat elégedetlenkedtek azok, kiknek orosz fogoly munkaező jutott, amiért is a polgármester a térítvény összegét le szállította, — most azonban a zárszámadások alkalmával arra a szomorú tapasztalatra jöttek a városiáknak, hogy már eddig is mintegy 4000 koronát fizet rá a város a munkaező szerzésre. Habár ez is közérdeket képez, mégis igazságtalan hogy az összes adófizetőket terhelje, mikor a munkaezőből származó anyagi haszon az illető iparos előnyét eredményezi. A számvetőségi teendők ellenőrzésével megbízott városi főjegyző ez ügyek vizsgálatánál egyébként azt is észlelte, hogy a többletkiadást a tulajdaga élelmezés és a nem előnyös uton való beszerzés okozza. Ezen most változtatnak.

A városi burgonyabezerzés eredménnyel járt. Egyelőre mintegy 15 vagon szarmasa biztosított, szintügy a vasúti ideszállítás engedélyezése is. Legalább még 10 vagonra lesz szükség, amiért is a város az előjegyzett mennyiségeket csak arányos részletekben fogják kiadni. A szétosztás a város-majornban lesz. A befizetést igazoló nyugtán annyit fognak leírni, amennyit egy-egy küldeményből az előfizetőnek kiutalnak. A legkisebb átvehető egység 50 kiló. Az első küldemény valószínűleg má érkezik.

Negy orosz foglyot adott át a rendőrhatalóság a katonai államparancsnokságnak, mert lopásn értek. A népszövetség buzabefuvarozásánál néhány zsákkal félreeraktak és a rendőrség egy héten át leste, hogy hová viszik értékesitest végett, de ez nem következett be. Ugylatszik nem akadt orgazda. Tetüket beismerték és most a hadbírószág fog felettük itélkezni.

Az 1916 17-iki tanév egész teljességében tulajdonképpen a mai nappal kezdődik. Tanítveteink e hó folyamán kezdtek meg a tanítást, a főgimnaziumban pedig holnap kezdik meg. Meg nem ismerjük a beiratkozások számbeli adatait, de általában úgy itélik meg, hogy változatlan, vagy csak nagyon esekély elterésu lesz a létszám valamennyi intézetnél.

Szamok beszélnak. Csodálatos, hogy mily varázssereje van bizonyos számoknak. Példaul születésnap... nevnep... hazasági évforduló... stb. Hány ember életében szerenese... boldogság? Próbálja ki szerencséjét mindenki bizonyos szerencseszámokkal. Csak meg kell írni a fontos dátumot Kiss Karoly és Társa bankházának Budapest, Kossuth Lajos utca 13, honnan azonnal kiadik a megfelelő sorsjegyet és pedig egy nyolcad 150 K, negyed 3.—K, egy fél 6.—K, egy egész 12.—K.

Két szelhamos nő, Hofbauer Zsófia és Reithofer Róza, a szomszédos Kirchschildigol azt randultak ide, hogy könnyen becsapható adózást személtjenek ki maguknak. Akik nekik lakást adtak meg is jartak. Megloptak őket, de a rendőrhatalóságnak sikerült a szokosban levoket letartoztatni es átadta őket a kir. bíróságnak.

Orosz foglyoknak szeszeseit adni tilos. Ezt kózhírré tettek sajtó, dobszó, gazda- és vendégios értesites utján, megis igen gyakran dolga akadt a rendőrségnek berugott oroszokkal. Mire vizsgálatra került a dolog, persze a vendégios is, az orosz is, a gazda is védekezett, hogy milyen nehozen értik meg egymást. Most a hatóság radikálisabb kurához fogott. Egyik vendégiosunket 100 koronara büntette meg szeszese ital kiszolgálása miatt. Ezen tan okulnak a többiek is.

Az idegenek bejelentési kötelezettsége évtizedek óta létező szabályrendeleti intézkedés, melyet elég gyakran kózhírré is tesznek, a lapok is figyelmeztetik a kozonseget, különösen, hogy mennyire fontos ez a jelenlegi háborús idoben es menekülő idegenek forgalmában, megis, éppen mostanában fordul elő annyi mulasztás, hogy a hatóság vegre kénytelen volt a kozbiztonságot veszelyeztető mulasztásokat peidasan megbüntetni. Ezek közül néhányan egyébként is megjartak. Megloptak becsaptak őket. Ekkor persze mindjart: tutnak a rendőrséghez. A hatóságtól tudjuk, hogy szinte érthetetlen könnyelmű módon károsodtak. Olyan együgyu meséknek adtak hitelt, olyan baryu lehetensegeknek ultek fel, hogy szinte esoda. Legalább 20-an károsodtak 10—500 K közötti értékben, de néhányan lehetnek, kik butaságukat beismerni restenik es nem jelentik a hatóságnal. Saját karan tanul az ember, mondja a példászó. Vajjon a kószáknak lakosok mindegyikének erre a saját tapasztalatra van szuksege, hogy okuljon? Hiszen peidaszó szerint, mas karan is tanulhat az ember? —

Lapunk mai számához Fehér Lajos és Társa bankház r. t. (Budapest, VI., Podmaniczky utca 39.) meghívja van mellekelve, melyre tisztelt olvasóink szives figyelmet különösen felhívjuk, Időmegtakarítás céljából helyesen jár el, ha a mellékelt levelezőlapot becses nevével es pontos címevel ellátva Fehér Lajos és Társa cégnek azonnal beküldi. Az utóbbi 35 sorsjátékban nevezett cegnél nyertek a 602,000 koronás jutalmat a 36300. számú sorsjegyekre.

Az Elektro-Bioskop mai műsora: Felvételek a világháborúról. — Aldozatkész szerelem. Tragédia 4 felvonásban. — Majd megmondom a bátyámnak! Vigjáték. Az esti 9 órai előadás ezental fél 9 óra kor kezdődik.

A tengerikészletek felhasználása es legmagasabb ára. Terjedelmes kormányrendeletet közöl a hivatalos lap tegnapi száma, melyben a kormány intézkedik a tengerikészletek felhasználásáról, forgalombahozataláról es kozszükségleti celokra való igénybeveteléről. A rendelet értelmében a termelő tengerikészletéből annyit, amennyi saját házi es gazdasági szükséglet ténenk megfelelő, erre a célra szabadon felhasználhat. A termelő saját tengeritermesének felhasználásával a saját szükségletén felül továbbá eladás céljára is hízalhat sertéseket, de ha tovább eladás céljára négy-nél több sertést akar hízalni, ez csak alispáni előzetes engedéllyel tetheti, s az így nyert engedély alapján felhasznált tengerivel kihízalt sertéseket kötelek az engedélyben meg határozott feltételek mellett kozfogyasztásra atengedni. Tengerit vásárolni házi es gazdasági szuksegetre csak alispáni engedéllyel lehet. A tengeriért követelhető legmagasabb időszaiki árakat szaz kilogrammonként es tengeri fajikként a következőben allapította meg a kormány, megjegyezve, hogy az árak esoves tengerire vonatkoznak es zárjelben a morzsolt tengeri arát közöljük. 1916. évi szeptember-októker kor., (34.50); novem-ber 26,90 kor. (35—); december 27.80 kor. (35.50);

1917. január 28.70 kor. (36—); február 29.60 kor. (36.50); március 30.50 kor. (37—); április 31.40 kor. (37.50); május vagy későbbi hónap 32.30 kor. (38—) Fajtengerire, (cinqantini, florentini, putyi es fehér gömbölyü) bézve az árak: 1916. szeptember-októker 28.10 kor. (37.50); november 29.05 kor. (38—); december 30.— kor. (38.50); 1917. január 30.95 kor. (39.—); február 31.80 kor. (39.50); március 32.80 kor. (40.—); április 33.80 kor. 40.50 május, vagy későbbi hónap 34.80 kor. (41.—)

Vidéki hírek.

Tiszújítás Rohoncon. Rohonc nagyközség képviselőtestülete dr. Guary Leo helyettes községi járási főszolgabíró elnöklete alatt szerdán tisztújító közgyűlést tartott. A képviselőtestület városbírónak egyhangu lelkesedéssel Varga József építómestert választotta meg, aki 15 év óta helyettes bírája es kozgyámja volt a nagyközségnek. Dr. Guary Leo lemdetes szavakkal üdvözölte az új bírot, aki köszönetet mondott a nagyközség megtisztelő bizalmáért. Helyettes városbírónak megválasztották ezut in Rauherz Jánost, pénztárosnak Romwalter Nándort, kozgyámunk Cserer Józsefet es eskudteknek: Csanic Józsefet es Heisenberger Ferencet.

Az új muraszombati polgári iskola. Muraszombatan már nagyrészt elkészült a polgári iskola épulete, amelyet ünnepélyesen ma fognak átadni a rendeltetésének es ugyanekkor a tanítás is megkezdődik.

Elítelt kenyérzsorras. A szombathelyi rendőrség kihágási bírósága legujabban egy szombathelyi pékmesterre huzta rá a vizes lepedőt, amiért a kenyeret a lisztár arányában túlmagasan arasztotta. Benedek Gusztáv Söptei ut 14. szám alatt lakó pékmesterről szól a nóta, akit Weinhofer Izidorné, Szabó Józsefné es Kirehmayer Károly jelentettek fel, hogy 1 kilo 25 deka súlyu kenyérért 1 korona 40 fillert kért es fogadott el. A kihágási tárgyalason beigazolást nyert hogy Benedek uszorat követett el a kenyér eladásánál es ezért a rendőrség jogerősen 150 korona pénz-büntetésre ítélte.

A kedves szomszéd. Omasics Ferenc es fia szabari lakosok egy gyalogut miatt összeveszttek Funovits Bertalannéval es szövältás kozben kapanyéllal a fején megütöttek, úgy, hogy az asszony 20 napig gyógyuló séruléseket szenvedett. A törvénszék Omasicsot 250 korona, fiat pedig 60 korona pénz-büntetésre ítélte.

Szombathelyen megnyitottak a városi étkezőt. Folyó hó 25 én megnyitott Szombathelyen a Kislady Sándor utcában levő népkonyha helyén a városi étkező. Csak ebédet lehet kapni. Az ebéd ára 15 deka kenyérral együtt hétkoznapokon 70 fillér, vasarnap 80 fillér. Az ebédet az étkezőben váitandó jegy ellenében lehet megkapni es elfogyasztataak az étkező helyiségében, avagy saját edényeiben házhoz is elvihetik. Az ebéd ideje déli 12 óratól délután fél 2 óráig. A házakhoz kihordandó ebéd kiadasi ideje 11—12 óráig. Az etkező feletti közvetlen felügyeletet oriaszszonyokból álló felügyelőnk gyakorolják, akik az ebéd kiosztásánál es az adagolásnál, az ebédjegyek váltásánál közremuködnök es az etkezés rendjére is felügyelnek.

Három malom ellen indított eljárást a H. T szombathelyi kirendeltsége, mert az örlési igazolványok nélkül örölték es a vá nuí szedett terményeket be nem jelentettek. Sibirger Ferenc vasszécsényi es Viktora Antal szentkereszti váalmos ellen a szombathelyi Wieber testvérek pinkafői malmok ellen a felsőöri szolgabírószág indította meg az eljárást, — utóbbi malmát hatósági zár alá is vették, mert lisztet külföldre csempesztett.

Heti krónika.

A képviselőház üléseit december 8-ig elnapolta. Utolsó ülésében a élelmi viszonyok es árdragítás miatt volt több felszólalás es szigorubb eljárást követeltek es az ellenzék azt is kívánta, hogy az állatokot is rekvirálják. A miniszterelnök hosszan magyarázta a nehézségeket es minden bajt a közonségnek tulajdonit, mert árdragító májdnem mindenki es eladó es vevő összejátszanak titokban, tehát megbüntetni is nehéz, bejelentette azonban, hogy az élelmezési ugyek jövőbeni gondosabb intézésére bizottságot alakít es ennek élére egy rátermett kitűnő ferfiut állit. Egyébként megnyugtatója az országot, hogy éhínség bizonyosan nem lesz, különösen ha a tarsadalom is takarékosággal támogat, de az is bizonyos, hogy kevrt buzakenyérrel is kell meg-elögednünk.

A „Bremen” tengeralattjáró kereskedelmi hajó is elérte Amerikát. Igen viszontagsagos lehetett az utja, mert 35 napig tartott. Németországban a második hajó sikerét is lelkesen ünneplik es az illető hajóstársaság most már öt ilyen hajót fog járatni.

A szesztermelek lefoglalása. A hivatalos lap a pénzügyminiszter rendeletet közli, amellyel kimondja, hogy október 1-től kezdve a termelendő szeszmenyiség 40 százalékat kozszükségleti celokra lefoglalja. Ennek folytan a szesz fozdevállalatok az elvállalt szállitási kötelezettségnek csak 60 százalékat kötelesek teljesíteni.

Az asványolajtermések rekvirálása. A hivatalos lap legutolsó száma kormányrendeletet közöl, mely szerint az asványolajtermékeket a kormány rekvirálja. A rendelet értelmében a készletek október 1-ig bejelentendők a kereskedelmi miniszterium ipari műszaki ügyosztálynál.

Felemeltek a póstal díjzabást. Október elsején a postafrikák ötven százalékkal emelkednek. A levél bérmentesítése 20 gr.-15 fillér, minden további 20 gr. 5 fillér. A levéllel egyenlő díjzabás alá esnek a zart levelezőlapok. A helyiforgalomban a portó 20 gr.-ig 10 fillér és minden további 20 gr. 5 fillér. A posta által kiadott levelezőlap díja 8 fillér, más által kiadott levelezőlap portója 10 fillér. Valaszos levelezőlap díja 16 fillér. A belföldi-forgalomban a 10 gr. ot meg nem haladó nyomtatvány díja 2 fillér, 50 gr.-ig 3 fillér és minden további 50 gr. 3 fillér. A nyomtatvány legmagasabb sulya kétezer gr. Az üzleti papir bérmentesítési díja 50 gr.-ként 5 fillér és a sulymaximum ugyanez kétezer gr. Az áruminta bérmentesítési díja a belföldi forgalomban 50 gr.-ként 5 fillér, de Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába és Németországba legalább 10 fillér. A sulymaximum 350 gr. Az ajánlasi díj 25 fillér. Pénzeslevélnél a nyitvántott érték minden 300 koronája után 10 fillér a portó, a legkisebb díjszám az 60 fillér. A esomag díja értékelés nélkül a belföldön 5 kg-ig 70 fillér, 5 kg-on felül 10 kg-ig 1 korona 50 fillér 10 kg-on felül 15 kg-ig 2 korona 50 fillér és 15 kg-on felül 20 kg-ig 3 korona 57 fillér. Minden Budapestre feladott esomagnál kézbesítési díj emben 25 fillér, egyéb helyre pedig 5 fillér fizetendő. Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába és Németországba szóló esomagoknál a fenti arányban 80 fillér, 2, 3, 4 korona fizetendő. Terjedelmes esomagt minden viszonylatban a sulydíj másfélszerese jár. A postatárvány alapdíja 15 fillér és minden 50 korona után 5 fillér. A tábori postákkal való érintkezés díjmentes.

A nyári idősámitás a vasuton. Szeptember 30-áról október 1-ére hajló éjjel egy óraker megszűnik a nyári idősámitás s helyébe ismét a közepurópai idősámitás lép. A idősámitás megváltoztatása következtében szeptember 30-ika huszonöt órából fog állni, mert az átmeneti éjjelen szeptember 30-ik napja október első napjának első óráját is magában fogja foglalni. Az átmeneti éjszakán tehát a 12 és 1 óra közötti idő kétszer fog szerepelni és pedig egyszer a nyári idősámitás szerint, másodsor az órák visszazugazítása folytán. A jelenlegi menetrendek változatlanul érvényben maradnak és a vonatok a közepurópai idősámitás szerint továbbra is a menetrendekben kitüntetett időkben fognak közlekedni. Az átmeneti éjszakán közlekedő valamennyi vonat az óráugazítást azon az állomáson, vagy kitérőn fogja be várni, amelyen menetrend szerint vagy késés esetén tényleges közlekedéséhez mérten éjjeli egy óra előtt utoljára megáll, illetőleg megállás nélkül áthaladna. A menetrend szerint tartózkodás nélkül áthaladó vonatok e célból az illető állomáson megállítatnak.

A táviratforgalom csökkentésért. A távirat forgalomnak az esti órákban való indokolatlan torlódásából felmerült sulyos zavarok kiküszöbölése céljából folyó évi szeptember hó 28-ától kezdve a vasár- és ünnepnapok kivételével a délutáni 4 óratól 9 óráig az összes posta és távbeszélőhivataloknál feledésre kerülő nem sürgős magantáviratok után 1 korona pótdíj fizetendő a rendes táviratdíjon felül. Ugyanezek szeptember 28-tól kezdve este 9 óratól reggel 7 óráig terjedő időben (éjjeli szolgáltatást tartó hivataloknál), továbbá vasár- és ünnepnapokon a napnak bármely órájában az összes hivataloknál csak (sürgős) magantáviratokat lehet feladni, melyek után háromszoros távirati díj jár. (Sürgős táviratért az 1 korona pótdíj nem jár. E rendelkezések egy a bel- mint a külföldre szóló táviratforgalomra vonatkoznak de nem terjednek ki az állami és hirlaptáviratokra.

Órult intezo három zoros gyilkossága. A veszprémmegyei Patona községben esutortokon reggel rémes tomeggyilkosság történt. Az ottani uradalom intézője, Pozsgay Kálmán örületében 3 embert meggyilkolt, egyet pedig hatalmas megsebesített. A szerencsétlen emberen hirtelen tört ki a téboly. Egyik kezébe vadászfegyvert, a másikba browning pisztolyt ragadott. Siroky Sándor uradalmi igazgató került elsőnek utjába. A vadászfegyverrel agyonlőtte, a browning első golyója pedig Karhesz János fiatal segédtsízt életét oltotta ki. A harmadik áldozat egy budapesti uriaszony, aki vendégségben volt Pozsgayéknál. A meghabórodott ember ezután nevelődjükre sutotte el a pisztolyt, a nevelődjé azonban életben maradt, míg a többiek szörnyethaltak. Pozsgay ezután bezárkózott irodájába ahol öngyilkosságot követett el.

Hirek a háborúról.

Magyar tengereszek legiharca. 26-án délelőtt több ellenséges repülőgép Durazora számtalan bombát dobott anélkül, hogy kárt okozott volna. Két tengerészeti repülőgépnél védekezés céljából tüstént felszállt és közülük az egyik (megfigyelő Bartha tengerész-zászlós, vezető Huschke repülőszállás-mester) légi harcban egy ellenséges vízi repülőgépet a vízszállásra kényszerített, ahol egy olasz romboló azt biztonságba helyezte, azután udozójbe vett egy Brindisi felé menekülő másik repülőgépet, a tengerparttól negyven mérföldnyire lőtte, majd lebozatosított a szétrombolt repülőgép mellé, amelynek megfigyelője, egy olasz tengerésztiszt halott volt, a pilóta pedig sulyos fejsébet kapott. Az utóbbit az elmerülő repülőgéptől saját repülőgépükre felvették és Durzba szállítottuk.

Konstancát és Csernavodát bombázzuk. A lapoknak jelentik Bukarestből: Konstancia és Csernavoda az ellenség messzehordó utageinek tüze alatt áll.

A Somme csata tovább tombol. A Sommetől északra a csata folytatása sztruan ismét szerföltött erős tüzerségi és ékiseredett gyalogsági harcokra vezetett. Thiépvalnál az arevonal előreszogeése elveszett. Courcelette mindkét oldalán többszoros veszteségteljes visszaveretése után végül az ellenség terepet nyert. Ettől keletre visszautasított. Az ellenség szeptember 25-iki sikerét Guendecourt falu megszállásán kívül nem használhatta ki. Heves támadását Les Bouesve és Morvattól bezárolag Bouhavesnestől deire elterjedt harcvonarészen részben köztetésában veresen visszavertük. Combiesről deire francia kézagranátatámadások Vermandauvill ersnél és Hauchemesnél meghusultak.

Bukarest bombázása. A román vezérkar jelenti: Erdelyben ékiseredett harcok folytának. Csapatunkak előnyomítottak, Dobruzsában az ellenség háromszor támadott tomegekben, azonban mindmennyiszor visszavertük. Egy ellenséges repülőgép bomozta hettőn Bukarestet. A bombák egy korházat és egy árvaotazat eitaláltak. Hatvanan megutak, számosan megsebesültek. Ugyanaznap éjje egy Zeppelinről ledobott bombák három gyermeket megoltak.

A német kancellár a hadihelyzetéről. A német birodalmi gyűlés új ülészakra jött össze. Bethmann Hohenberg birodalmi kancellár általános nygelem közi nagy beszédel mondott a hadihelyzetéről: Mikor Olaszország meguzente a haborút Ausztriának és Magyarországnak, melott nagykoztunk emagya Romat, meguzentük az olasz koránynak, hogy a hataron német csapatokkal is fogna talarkozni. Ezután katonánk egyesülve szövetségeseinkkel, együtt harcortak. Így következett be a hadtállapot formális haduzenet nélkül. Olaszország ugyanis visszariadt haduzenete gazdasági következményeinek, de meg szerette volna azt is, ha mi kezdjük a haborút. Nem tettük meg a kedvet. Az antant igyekezett rábírn Olaszországot a haduzenetre, de ez egy évig ellenállott. Az angol szen es pez utatt azonoan kénytelen volt megis vele egyezni annal is inkább, mert balkánt aspirációt meguzentatni való felelem beikonyszerítette a haduzenetre. Követte Romania is. Ismerteti a szerződést, mely Romaniával fenmarott. Azt tartalmazta, hogy a szerződéses államok kölcsönösen fegyveres segítséget nyujtanak egymásnak, ha nem provokált módon megamadjak őket. Király király mind denkepen a központi hatalmak mellé akart állni, de a koronatanács a semlegeség menett döntött. A király megutal es Bratianu lett a politika vezetője. Ugy akarta országot irányítani, hogy Romania meg gazdagodjék lenető kis adozatok aran. Przemysli estele után nem sikerut az oroszral megegyezésre, Gorlice után pedig megszakította vele a tárgyalásokat. A június antantoffenziva után azonoan elérkezettnek vette az időt a beavatkozásra. Augusztus közepén vegie megállapodott az antanttal, de a rajtautes idopontját lemtartotta magának. — Ugy a király, mint Bratianu az utolsó nap is a semlegeség lemtartását igerte. Biztos forras szerint Oroszország ultimatumot intezett Romania roz. Erre eisazta magát a haduzenetre. Romania rablópolitikáját kizarolag a hadihelyzet irányította, de alaposan eiszamította magát. Remeltek, hogy Bulgaria es Torokország majd eipartol tolnak. De a bolgarok es törökök nem románok Szinard a szövetségi hűség, amely Dobruzsza harcterem lenyes gyozelmeket aratott. Kemény küzdelem folyt a frontokon június óta. Ez az antant nagy offenzívája. Most kellett volna sikeritni az attóresnek es az arevonalunk felegnyo litesének. Csak egy kisse sikerut arevonalunk egy részét hatványonni, de ezt is óriási vereszeségek aran. Amut remeltek, amire terekedtek, az attóres, a felegnyoites, nyugaton es keleten is meghusult.

Az oroszok eddigi vesztesége. Schweizi lapok jelentesé szerint az oroszok összveszteségei június 1-én megindított offenzívájától kezdve szeptember hó közepéig a következő: 700.480 regenység es 67.330 tisz. Koztuk 27 generális es 43 ezredes.

A nagyszabeni harcok. Petrozsény vidékén szerdan csak a tansin negyven jutottunk románokkal harcra érintkezésbe. Nagyszabemnél a harcok rank nevez keozvevonat folytak. Erdely keleti harcoterem biztosító csapatunk 1000 ponton harcban állanak. Bystrieztora vidéken román, kirnoabatól északra es a Ludova vidéken orosz étóretóresök verünk vissza. Továb északra nincs jelenteseeo esemény.

Bukaresiden bezarlak a nyilvános helyeket. Orosz lapok jelentik: Bukarest katonai parancsnoka eirendete, hogy minden nyilvános helyet, vendéglőt, kaveházat, korhelyiségeket egyelörd bezarjanak, mert a közönség eme helyeken a katonai eseményekről remlhíreket terjeszt. A „Birseviya Vjedomsztii” megjegyzi, hogy a Bratianu kormány elnyomta a lapokat, most pedig kénytelen ilyen rendszabályokhoz lőrdumi, hogy a torongo nép düböt megabolazza. A lap szerint újabb parancsok meglitják a lakosságunk, hogy az ablakok előtt álljanak.

Nagyszabemnél megvertük a romanzokat. Nagyszabemnél a romanzokat megvertük. A varostól deire es deikeleire tekvo magaslátok heves küzdelem után a szövetséges csapatok brioakaba jutottak. A harc meg nincs befejezve.

A Karpatokban a harc tovább tartott. A helyzet változatlan. Terstyanszky vezerezredes hadseregénél esutortokon összesen 41 orosz tisz, több, mint 3000 főből antó regenység togságra esett, 33 gépfegyvert es 2 agyut zsakmanyotunk.

Szerkesztőségi posta.

P. K. Szombathely. Szívesen támogatjuk a szegénysorsuak kozos kifozó intezetenek létrejöttét, de egy személy érdekeben propagandát nem csinálunk. Ez kozügy levén, a polgarmester Dolga, ha szakszögessnek vagy jonak találja, a kifozés vezetésére pedig, higyeje meg, itt is találnak alkalmas embereket.

Sz. J. Győr. Beismerjük ószintén, hogy ez ügyben mi sem vagyunk jobban informálva mint a szekhely napilapja. Megbízható forrasból úgy értesultunk, hogy beszamithatóság három orvos is kimondta es hogy a valószínűleg zart tárgyalás október első feleben lesz Ivanka híressé lett orvosa szerepelt itt is, de itt nem volt kedve magát országosan bliamálni.

H. K. Helyben. Mi úgy tudjuk, hogy a hatóság csakis a nélkülözhetetlen eleim cikkek ügyében jár el, de természetes minden panaszt elfogadni es letargyalmi köteles. A más cikkek vásárlására koteleszt feltettelt kormányrendelet kihágásnak minősítette. Nincs tudomásunk arról, hogy a város tejkimerezt szandekoznek szervezni.

M. S. Helyben. A katonai szervezeteket illetően kritizáló cikket jelenleg nem közölhetünk. Meg saját felelőségre sem.

Rohonci-utcai polgár. Az iras után itélve polgarnőhöz van szerencsénk. Batran kirhatta volna. Mostanában a nő sok férfimunkát kénytelen végezni, hat miért nem próbalkoznak a kozügyekkel is? Igaza van, — a rohonci utca maeskafejes utteste erős kifogas ala esik, de nincs igaza abban, hogy ennek az új városi gazda az oka. Sok volt az eső, a hegyből leszakadó víz, ez mosta ki a „maeskafejetek” s azért latnatok meg, mert hanyik a munkaró a város egész területen létezo uthanyok megszünetésére. A haborus helyzetnek nem egyedül „megrizó” állapot az. Panaszlevelet mindazonáltal legkozelebb közzeteszünk, haad lassa hazaterő ferje, hogy még e téren is tevelykenkedjék.

Jóteköny. Igen szívesen tessék megírni. Eredménye biztos. Mi is hozzájárulunk.

Paedagogus. Még korai a híradás. Meghushitathna. Erről közérdekből kell hallgatni.

Letelepült. A közszegfalvi teinek hallatlan áremelésén aligha segíthet a hatóság. Olyan csekély a behozatal, hogy a hatóság beavatkozása meg ezt a keveset is elriasztaná. Igaza lehet, hogy azon intezet túligérete okozta, de annak is kotelessege az élelmieket megszerezni. A helyzetet előidezte az is, hogy egyik vidéki tejmérnök tekintélyes minden napi beszállításit állattállomanyának eladása folytán megszünetette. Az árdragtást előidezte az is, hogy a tejbiztosító kirandulok a közeli falvakban a piaci árnl magasabbat fizetnek, nenogy Szponba eiszállítsak, mert hoznak tehát be s miért adnak olesobban ha még be is hozzak? Az élelmiek körüli eljárásnál a rendőrhatalomnak a legnagyobb eberséggel es gondos megfoutalással kell eljárnia es mert mint minden hetivasaron latjuk, hogy ezt meg is teszi, iromikus cikkirasa teljesen alapatlan, sőt méltanytalan, mert kotelesseget meghaladó buzdogást jejt ki. Ugy látszik meg nem ismeri elég jól a helyi viszonyokat.

Sch. J. Budapest. Bérmentetlen levelet csak azért utasítottuk vissza, hogy eszre vegye, miszerint portómentességet nem respektálnak.

M. T. E. Borostyánkő. Nagyon vártuk az ígért levelet.

P. J. Rótfalva. Mar későn érkezett. Jövő heten igen szívesen.

Pályázati hirdetés.

A rótfalvi kath. iskolához hadmentes férfi kántortanító kerestetik. Pályázati határidő október 14., választás október 15.-én.

Hordókat

petroleumos, olajos, kátrányos, sziruposat, szeszeseit, a legmagasabb áron minden mennyiségben készpénzfizetés mellett veszünk úgy helyben, mint bármely vidéki vasut vagy hajóállomáshoz szállítva.

Hordóügynökök kerestetnek!

WEISZ LIPÓT és TÁRSA

olaj-, gép-, sár-, kocsi- és nagykereskedők
BUDAPEST, IX. Hentes-utca 17.

Interurbán telefon: József 14-50.

Egészséges lakást

vésű 2-3 szobás konyhával, butorozva vagy anélkül, keresek azonnali átvételre. — Ajánlatok e lap kiadóhivatalába küldendők.

Hozassuk haza elesett hőseinket!

Kedvezményes fuvardíj mellett eszközöl, a szükséges engedélyeket és okmányokat jutányosan megszerzi

Hazai föld harcoterem elesett hősök exhumálási es hazaszállítási vállalat

Budapest, Rákóczi-ut 59. sz., I. em. 5.

Telefon József 33-44. Előnyös költségvetés díjmentesen.

Hadbavonultak

női családtagjai jó megélhetést biztosíthatnak maguknak, ha

Benes Károlyné

(Budapest, IV. Kristóf-tér 8. szám)

elsőrangú női divatteremmel kapcsolatos szabászati-és varrótanintézetében — csekélydíjazással — a női ruhaszabást és varrást rövid idő alatt megtanulják.